

Agenda

- Część I: Prawo Antydopingowe
- Część II: Kontrakty zawierane w sporcie
Wykorzystanie danych osobowych i wizerunku zawodników
- Część III: Planowane zmiany ustawy o sporcie



Definicja dopingu

- Za doping w sporcie uznaje się (tzw. naruszenia przepisów antydopingowych):
 - 1) Obecność substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów w próbce fizjologicznej zawodnika
 - 2) Użycie lub próba użycia przez zawodnika substancji zabronionej lub metody zabronionej
 - 3) Unikanie lub odmowa oddania próbki lub też niestawienie się w celu oddania próbki bez uzasadnienia, po powiadomieniu przez należycie upoważnioną osobę
 - 4) Naruszenie wymagań dotyczących wskazania miejsca pobytu
 - 5) Manipulowanie lub próba manipulowania przez zawodnika lub inną osobę jakąkolwiek częścią kontroli antydopingowej
 - 6) Posiadanie substancji zabronionej lub użycie metody zabronionej przez zawodnika lub personel pomocniczy zawodnika
 - 7) Obrót lub próba obrotu jakąkolwiek substancją zabronioną lub metodą zabronioną przez zawodnika lub inną osobę
 - 8) Podanie lub próba podania przez zawodnika lub inną osobę dowolnemu zawodnikowi podczas zawodów jakiegokolwiek substancji zabronionej lub metody zabronionej, lub też podanie lub próba podania dowolnemu zawodnikowi poza zawodami jakiegokolwiek substancji lub metody, która jest zabroniona poza zawodami
 - 9) Współudział lub próba współudziału zawodnika lub innej osoby
 - 10) Zabroniony związek zawodnika lub innej osoby
 - 11) Działania zawodnika lub innej osoby, mające na celu zniechęcenie do powiadomienia władz lub wzięcie odwetu za powiadomienie władz



Lista Substancji i Metod Zabronionych

- Jest to jeden z Międzynarodowych Standardów opracowanych przez Światową Agencję Antydopingową (WADA)
- Treść Listy znajduje się na stronie internetowej WADA oraz POLADA
- Aktualizowana przez WADA co roku (pod koniec każdego roku pojawia się projekt zmian i lista obowiązująca w kolejnym roku)
- Ma charakter otwarty, a nie zamknięty i bezwzględnie obowiązujący
- Określa różne grupy substancji i metod zabronionych (w każdym czasie / w czasie zawodów / zabronione w niektórych sportach)



Wyłączenia terapeutyczne (TUE)

- Możliwość stosowania Substancji lub Metody Zabronionej w celu terapeutycznym
- Przesłanki (muszą być spełnione łącznie):
 - ✓ *Dana Substancja Zabroniona lub Metoda Zabroniona jest potrzebna do leczenia zdiagnozowanego stanu chorobowego potwierdzonego odpowiednimi dowodami klinicznymi*
 - ✓ *W świetle zasady prawdopodobieństwa Użycie Substancji Zabronionej lub Metody Zabronionej w celach terapeutycznych nie przyczyni się do poprawy wyników sportowych w stopniu wyższym niż poprawa, jakiej można by oczekiwać u Zawodnika po powrocie do normalnego stanu zdrowia po zakończeniu leczenia*
 - ✓ *Substancja Zabroniona lub Metoda Zabroniona jest wskazaną metodą leczenia danego stanu chorobowego i nie istnieje żadna inna rozsądna, dozwolona metoda terapeutyczna*
 - ✓ *Konieczność Użycia Substancji lub Metody Zabronionej nie może wynikać w całości ani w części z faktu wcześniejszego stosowania (bez TUE) substancji lub metody, która była zabroniona w czasie jej używania*



Suplementy diety

- *grupa A*: odżywki i substancje **szczególnie polecane** sportowcom, gdyż podczas wysiłku wykazują działanie wspomagające. Do grupy tej należą napoje oraz żele i batony dla sportowców, posiłki w formie płynnej, preparaty mineralno-witaminowe, wit. antyoksydacyjne: E i C, wapń, żelazo, kofeina, kreatyna, dwuwęglan lub cytrynian oraz witamina D
- *grupa B* – suplementy **polecane** sportowcom, choć wymagają dalszych badań, gdyż dotychczasowe wyniki nie dostarczają wystarczających dowodów na ich skuteczność. Do grupy tej należą: glutamina, glukozamina, HMB (β -hydroksymaślan), β -alanina, siara, probiotyki, ryboza, melatonina
- *grupa C* – suplementy, co do których istnieją **poważne przesłanki naukowe, że ich przyjmowanie nie przynosi sportowcom korzyści**. Do grupy tej należą: aminokwasy rozgałęzione, karnityna, pikolinian chromu, inozyna, koenzym Q10, tlenek azotu, cytochrom C, -orizanol i kwas ferulowy, pirogronian, tlenek azotu, ZMA (Zn, Mg i B6 chelatowane aminokwasami), Cordyceps (Maczużnik chiński), Rhodiola Rosea (Różeniec gorski), żeńszeń, natlenowana woda
- *grupa D* – suplementy **niewskazane, lub wręcz zabronione**. Do grupy tej zaliczono androstendion, 19-norandrostendion DHEA, 19-norandrostendiol, ephedra, strychnine, Tribulus terrestris (Buzyganek ziemny) i inne ziołowe suplementy mające wpływ na wzrost wolnego testosteronu we krwi oraz glicerol



Antydopingowe postępowanie dyscyplinarne

- Etapy antydopingowego postępowania:
 - I. Etap kontroli antydopingowej
 - II. Etap analizy laboratoryjny
 - III. Etap zarządzania wynikami laboratoryjnymi
 - IV. Etap przedstawienia wyniku Zawodnikowi
 - V. Etap postawienia zarzutów naruszenia przepisów antydopingowych
 - VI. Etap rozpoznania sprawy przez organ I instancji
 - VII. Etap rozpoznania sprawy przez organ II instancji



Konsekwencje naruszenia przepisów antydopingowych

- Automatyczne unieważnienie wyników sportowych osiągniętych w dniu zawodów, podczas których był pozytywny wynik kontroli (w sporcie indywidualnym)
- Unieważnienie wyników sportowych w sportach zespołowych: Jeżeli w sporcie zespołowym stwierdzono, że więcej niż dwóch członków zespołu naruszyło przepisy antydopingowe podczas wydarzenia sportowego, wówczas organ zarządzający tym wydarzeniem nakłada na ten zespół odpowiednią karę (np. utrata punktów, dyskwalifikacja z udziału w zawodach lub wydarzeniu sportowym, inna kara) niezależnie od wszelkich kar nałożonych na poszczególnych zawodników, którzy naruszyli przepisy antydopingowe.
- Kara dyskwalifikacji w wymiarze 4 latach, gdy:
 - Substancja nieokreślona (brak okoliczności łagodzących)
 - Substancja określona, ale organ wykaże celowość
- Kara dyskwalifikacji w wymiarze 2 lat, gdy:
 - Substancja określona
 - Substancja nieokreślona, ale zawodnik wykaże brak celowości
- Kara dyskwalifikacji od nagany do 2 lat:
 - Substancja określona i zawodnik wykaże brak istotnej winy lub zaniedbania
 - Produkt zanieczyszczony
- Kara dyskwalifikacji 3 miesięcy :
 - Substancja nadużywana
 - Rezygnacja z nałożenia kary (brak winy lub zaniedbania)



Status podczas zawieszenia

➤ Status podczas zawieszenia:

Żaden zawodnik ani inna osoba, na którą nałożono karę dyskwalifikacji lub tymczasowego zawieszenia nie może podczas tej kary uczestniczyć w jakimkolwiek charakterze w zawodach sportowych ani prowadzić działań (innych niż w ramach zatwierdzonych programów edukacji antydopingowej lub programów resocjalizacyjnych), które zatwierdza lub organizuje jakikolwiek sygnatariusz, organizacja członkowska sygnatariusza, albo też klub lub inna organizacja zrzeszona w organizacji członkowskiej sygnatariusza ani w zawodach, które zatwierdza lub organizuje jakakolwiek liga zawodowa, organizator wydarzeń sportowych szczebla międzynarodowego lub krajowego, ani też w jakichkolwiek związanych ze sportem działaniach na szczeblu wyczynowym lub krajowym, które są finansowane przez agencję rządową

➤ Wznowienie treningów:

W drodze wyjątku od art. 10.14.1, zawodnik może wznowić treningi z zespołem lub korzystać z pomieszczeń i wyposażenia klubu lub innej organizacji, która jest zrzeszona w organizacji członkowskiej sygnatariusza podczas krótszego z dwóch okresów: (1) ostatnie dwa miesiące odbywanej kary dyskwalifikacji, lub (2) okres po odbyciu trzech czwartych kary dyskwalifikacji



Odpowiedzialność personelu pomocniczego

➤ **Personel pomocniczy zawodnika:**

Każdy trener, menadżer, agent, pracownik zespołu, działacz, członek personelu medycznego lub paramedycznego, rodzic lub dowolna inna osoba pracująca z zawodnikiem, prowadząca jego leczenie lub pomagająca zawodnikowi w uczestnictwie lub przygotowaniach do zawodów sportowych.

- Czyny zagrożone: 7 możliwych czynów na gruncie przepisów antydopingowych
- Sankcje: 4 lata dyskwalifikacji
- Kazusy:

trener (biegi narciarskie) – 4 lata dyskwalifikacji / podanie substancji zabronionej

trener (piłka nożna) – 4 lata dyskwalifikacji / nakłanianie do stosowania metody zabronionej

Kontrakty zawierane w sporcie

1. Kontrakt sportowy

2. Inne (np. marketingowe / sponsorskie)

Przedmiot?

Świadczenie usługi sportowej

Świadczenie
(promocyjne / marketingowe)

Jakie przepisy mają zastosowanie?

Kodeks cywilny + właściwe przepisy PZS  Kodeks cywilny

Jakie są typowe klauzule?

Obowiązek reprezentowania klubu

Obowiązki promocyjne + zasady
wykorzystania wizerunku

Niedozwolone zachowania sportowca

Wyłącznieść + zakaz konkurencji





Dane osobowe

- Przetwarzanie danych osobowych – brak regulacji w ustawie o sporcie / stosowanie odpowiednich postanowień RODO
- Kiedy przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne:
 - osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów
 - przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy
 - przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze
 - przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej
 - przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi
 - przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.





Wizerunek

- **Wizerunek członka kadry narodowej (art. 14 ust. 1 ustawy o sporcie):**
Członek kadry narodowej udostępnia, na zasadach wyłączności, swój wizerunek w stroju reprezentacji kraju polskiemu związkowi sportowemu, który jest uprawniony do wykorzystania tego wizerunku do swoich celów gospodarczych w zakresie wyznaczonym przez przepisy tego związku lub międzynarodowej organizacji sportowej działającej w danym sporcie
- **Wizerunek członka kadry olimpijskiej (art. 14 ust. 2 ustawy o sporcie):**
Członek reprezentacji olimpijskiej udostępnia, na zasadach wyłączności, z chwilą powołania do reprezentacji olimpijskiej, swój wizerunek w stroju reprezentacji olimpijskiej Polskemu Komitetowi Olimpijskiemu, który jest uprawniony do wykorzystania tego wizerunku do swoich celów gospodarczych w zakresie wyznaczonym przez swoje przepisy lub przepisy Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego
- **Wizerunek członka klubu sportowego:**

Brak regulacji ustawowej





Istotne zmiany



- Wprowadzenie polityki, która ma zapewnić bardziej zrównoważoną reprezentację płci w zarządach i organach kontrolnych PZS
- Zapewnienie gwarancji udziału przedstawicieli zawodników kadry narodowej w składach zarządów PZS
-
- Wprowadzenie do ustawy o sporcie nowego rozdziału 6b – „Przeciwdziałanie przemocy i dyskryminacji w sporcie”
- Powołanie przy Ministrze właściwym ds. kultury fizycznej Rzecznika ochrony praw zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym oraz pełnomocników w PZS i związkach sportowych

Zrównoważona reprezentacja płci

- Zgodnie z art. 9a ust. 2 ustawy o sporcie:

W skład zarządu polskiego związku sportowego liczącego:

- 1) od dwóch do pięciu członków wchodzi nie mniej niż jeden członek zarządu – kobieta i nie mniej niż jeden członek zarządu – mężczyzna;*
- 2) sześciu i więcej członków wchodzi nie mniej niż 30% członków zarządu – kobiet i nie mniej niż 30 % członków zarządu – mężczyzn.*

- Zgodnie z art. 9a ust. 2 ustawy o sporcie:

W skład organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego wchodzi nie mniej niż 30 % członków organu kontroli wewnętrznej – kobiet i nie mniej niż 30 % członków organu kontroli wewnętrznej – mężczyzn.





Udział przedstawicieli zawodników kadry narodowej w zarządach PZS

- *Zgodnie z Art. 9b. ust. 1 ustawy o sporcie, w skład zarządu polskiego związku sportowego, z wyjątkiem zarządów jednoosobowych, wchodzi nie mniej niż jeden przedstawiciel zawodników kadry narodowej w sporcie, w którym ten związek organizuje i prowadzi współzawodnictwo sportowe, przy czym na każdym siedmiu członków zarządu polskiego związku sportowego wchodzi co najmniej jeden przedstawiciel zawodników kadry narodowej.*





Standardy przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie



- Ustawodawca planuje zobowiązać PZS do wprowadzenia standardów przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie, a w tym:
 1. Standardów ochrony zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym, wobec naruszeń zasady równego traktowania ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, o których mowa w ustawie z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2024 r. poz. 1175)
 2. Standardów ochrony małoletnich, o których mowa w art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560 i 1228).



Pełnomocnik ds. przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie oraz Rzecznik ochrony praw zawodników

- Przepisy Nowelizacji u.o.s. wprowadzają nowy podmiot, tj. pełnomocnika do spraw przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji w sporcie. Jak wskazano, pełnomocnik ten ma opiniować projekty aktów i decyzji, które dotyczą spraw związanych z przemocą i dyskryminacją w sportach, w których działa dany PZS.
- W Nowelizacji u.o.s. określono dla PZS konsekwencje niedopełnienia obowiązków odnośnie wyznaczenia ww. Pełnomocnika, o których mowa w art. 36l ust. 1, w postaci braku możliwości otrzymania finansowania lub dofinansowania.
- Nowelizacja u.o.s. wprowadza również nowy organ, tj. Rzecznika ochrony praw zawodników i innych osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym, który ma działać przy Ministrze właściwym do spraw kultury fizycznej. Zadaniem Rzecznika jest podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy i dyskryminacji w sporcie. Rzecznik jest również punktem kontaktowym dla osób doświadczających przemocy czy dyskryminacji, mając obowiązek reagować na zgłoszenia i podejmować odpowiednie działania.





Dziękuję za uwagę!

W razie pytań lub wątpliwości, pozostaję do dyspozycji:

r.pr. Łukasz Klimczyk

Numer telefonu: 783 987 903

Adres email: l.klimczyk@kkiw.com.pl

Adres www: www.kkiw.com.pl

KKIW